

„EDINOST“

izhaja dvakrat na teden, vsako sredo in soboto ob 1. uri popoldne.

„Edinost“ stane:

za vse leto gl. 6.—; izven Avst. 9.— gl.
za polu leta 3.—; „ 4.50 „
za četrt leta 1.50; „ 2.25 „
Posamične številke se dobivajo v prodajalnicah tobaka v Trstu po 5 nov. v Gorici in v Ajdovščini po 6 nov.
Na naročbe brez priložene naročilne se upravnništvo ne ozira.

EDINOST

Vsi dopisi se pošiljajo uredništvu v ulici Carintia št. 28. Vsako pismo mora biti frankovano, ker nefrankovana se ne sprejemajo. Rokopisi se ne vračajo.

Oglasi in oznanila se račune po 8 nov. vrstica v petitu; za naslove z debelimi črkami se plačuje prostor, kolikor bi ga obseglo navadnih vrstic.
Poslana, javne zahvale, osmrtnice itd. se račune po pogodbi.

Naročilnino, reklamacije in inserate prejema upravništvo v ulici Carintia 28. Odpriete reklamacije so proste poštnine.

Glasilo slovenskega političnega društva za Primorsko.

„Edinost“ je novica.

Vabilo na naročbo.

S 1. oktobrom začelo je IV. četrtletje XIV. tečaja našega lista. Vabimo zato naše gg. naročnike, da svojo naročbo o pravem času obnove, da ne nastanejo neredi v pošiljanju lista.

Opozorjamo ob enem gg. naročnike, kateri svojega dolga doslej niso še poravnali, da svojo dolžnost čim prej storijo.

Cena listu je:

za vse leto gl. 6.—
za pol leta gl. 3.—
za četrt leta gl. 1.50

Prihodnja doba bo zanimivejša, kajti vršile se bodo v njej deželne volitve v Trstu, o katerih bodemo natančno poročali. Vabimo tedaj slov. rodoljube, da naš list tudi gmotno podpirajo in širijo. Stare naročnike prosimo, da nam še dalje ostanejo zvesti ter poravnajo, ako imajo še kak dolg pri upravnistvu; nove pa, da naročivši se zajedno tudi plačajo.

Upravnništvo „Edinosti“.

Okoličanskim volilcem v predvarek.

Vselej, kader se približajo volitve oglašajo se takozvani „prijatelji“ naših okoličanov, katere bi radi osrečili s tem, da se jim vsilijo za poslance. Ti tako zvani „prijatelji“ so pravi pravcati tržaški gospodje stare korenike, ki imajo v okolici svoja posestva, ki se pa sicer le toliko brigajo za okoličane, da pokupijo njih zemljišča ter tako zaokrožijo svoja imetja. Da bi za okoličane res kaj storili iz ljubezni ali prijateljstva do njih, o tem niti misliti. Vender so naši ljudje tako nespametni, da so jim hvaležni in sicer tako hvaležni, da je mnogokrat volijo za svoje poslance. Taki volilci čutijo sicer, da s tem grešijo zoper sebe in svojo narodnost, slabo vest pa zagovarjajo s tem, da dobe pri „gospodu“ zaslužka ter morajo držati zanj. In v čem obstoji ta zaslužek? Gospodu je treba pri gospodarstvu delavcev. Najme si toraj one ljudi, ki so mu najbližji in ki mu za majhen denar najbolje služijo. Ti ljudje so domačini, ako bi pa Furlani ali Karnjeli znali in mogli obdelovati polje, najel bi „gospod“ Furlane, okoličane pa, ki mislijo, da vživajo njegovo ljubezen in so mu na njej hvaležni, pustil bi na cedilu. Tako je in nič drugače, zato ne vidimo mi nikakega pametnega razloga, da bi naši okoličani morali biti tem gospodom hvaležni na zaslužku. Izgovarjajo se nadalje, da jim ti gospodje pomagajo delati poti in kale ali vodnjake. Tudi tega ne delajo zgolj iz ljubezni do okoličanov, marveč zato, da imajo lepo pot do svojega posestva ter da jim pri gospodarstvu ne zmanjke vode. S tem znatno poskoči cena njih posestva in to je glavni vzrok — zakaj so ti gospodje dozdevni dobrotniki naše okolice.

Tržaške gospode dobra dela treba soditi vedno s tega stališča in po tem umeriti tudi svojo hvaležnost.

Naši okoličani imajo precej visoko mnenje o sebi. Mi jim toga nikakor ne očitamo, baš nasprotno še veselimo nas, da se čutijo; želeli bi pa, da to samozavest,

pokažejo tudi o pravem času. Najprimernejša doba za to so volitve. Tu človek lahko svojemu nasprotniku pokaže, ali ima kaj samostojnosti in spoštovanja do samega sebe ali nič. Sedaj, ko Vas Italijani obletavajo, ko Vas vabijo s sladkimi besedami in obljubami na svojo stran, ko Vam groze in prete, sedaj okoličani, pokažite, da ste možje, ki se ravnate edino le po svojem razumu in svojem srcu ter se ne brigate za njih laskanje, grožnje in lokavosti. Porečete nam, mi bi bili uže odločni in sami svoji, a laški gospodje nam imajo v rokah, dolžni smo jim itd. Mi Vam odgovorjamo na to, da je vse to prazen strah.

Glejte Istrane, tudi oni so v pesteh italijanske gospode še mnogo, mnogo bolj nego Vi. A pri volitvah jim to ni bilo na misli, hoteli so se otresti laškega jarma in ne zmenivši se za laške gospode vik in krik, grožnje in prošnje, stopili so junaško na noge ter strgali jim občino za občino iz rok. Zadnja leta pada občina za občino in ne bode dolgo, da bode tudi v deželnem zboru zlomljeno laško gospodarstvo. Te preproste, vboje, siromašne Istrane, ki so žalibog le premnogokrat odvisni od Italijanov, ki se pa kljub temu nevstrašeno in z velikim vspehom bore za narodne svoje pravice, te moše Vam stavimo v vzgled, njim bodite ravni in ves svet in Italijani sami Vas bodo spoštovali; materjalne škode pa zato ne bodete trpeli.

Imeli ste uže take „gospode“ za svoje poslance in kakor čujemo, hočete je zopet voliti. Predno to storite okoličani, položite si roko na srce in vprašajte se prav odkritosrečno, kaj so ti poslanci storili za Vas; kake materjalne, kake narodne koristi so Vam priborili, kako so se potegovali za Vaše stare pravice, so li branili Vašo narodnost, Vaš jezik? Na vsa ta vprašanja ne morete si dati povoljnega odgovora, baš obratno, na vsako morate odgovoriti: ne in ne! — A ne samo to, da niste imeli od italijanskih poslancev nikake koristi trpeli ste celo škodo od njih in to materjalno in moralno. V dokaz Vam kličemo v spomin nezaupnico, katero je podpisalo dne 19. junija 1884. l. nad 300 volilcev tega okraja ter jo poslalo svojemu tedanjemu poslancu gosp. Burgstallerju. V tem velevažnem spisu našli ste imenovanemu gospodu grehe, s katerimi si je obtežil svojo vest, kot Vaš zastopnik v mestnem in deželnem zboru ter mu razbistrili stališče, na katero se mora postaviti pravi okoličanski poslanec.

Imenovani gospod je rekel, da je prijatelj naše narodnosti, a ko je naš poslanec g. Naberger izročil slovenski pisano prošnjo za slovensko šolo v Trstu je on prvi vstal proti njemu ter zahteval, naj se preko te prošnje stopi na dnevni red uže zato, ker je pisana slovenski. Njemu je torej uže sama slovenska prošnja velik greh, kako morete torej od njega pričakovati, da bi zagovarjal še le naše pravice. Obljubil Vam je nadalje, da bode branil Vaše materjalne koristi. A ko se je razpravljalo vprašanje o pogozdovanju goličav, hotel je, da bi se postopalo po njegovi volji, ne glede na

Vaše gospodarske koristi in potrebe. In ko se Vam je hotelo vzeti ali prikrajšati Vaše pravice do občinskih zemljišč in pašnikov, katere ste od davna neomejeno uživali, ni on ni z besedico branil Vaše lastnine, njegova zasluga je samo to, da Vam je mestni zbor vsilil črednike, katerim morate plačevati pašnine po 50 soldov od vsake goveje glave! Mestni zbor Vam je tudi naložil, da si morate črednike voliti. Vzel Vam je pravico voliti si župane in v odmero Vam daje pravico voliti si črednike! Se li more kdo bolj hudobno norčevati iz Vas in Vaših pravic? Nikakor ne! In to se je godilo s privoljenjem in sodelovanjem Vašega poslanca! Nevolja se je vzbudila tedaj v Vaših srcih in izrekli ste mu nezaupnico ter ga prisilili, da je odstopil. Sedaj pa, kakor čujemo, hočejo nekateri zopet delovati zanj ter ga zopet izvoliti svojim zastopnikom. S tem bi dali sami sebi zaušnico ter bi se osmešili pred vsem svetom! Ako to storite, dokažete svetu, da ste res sužnji in da zasluzite, da Vas Italijani obkladajo s psokami in zaničevanjem. To bi bila sramota, katere se morate obvarovati. Naj banski gospod trosi kolikor hoče, naj Vam z zlatom plačuje glasove, Vi morate rešiti svojo čast in svoje dobro ime ter voliti si poslanca, ki bode res delal za Vas ter se potegoval za Vaše koristi. Načela pa, katero so volilci V. okraja leta 1884 razvili v nezaupnici g. Burgstallerju, morajo voditi vse okoličane v volilnem boju prihodnji mesec. Trdno držoč se teh načel boste zmagali, sicer pa propadete!

Deželni zbori.

Istrski.

(4. seja dne 19. t. m.)

Po prečitanem zapisniku prejšnje seje vdobi besedo dr. Laginja ter gledé okolnosti, da je v prejšnji seji predsednik povabil poslanca Mandića, da govori italijanski in gledé osebnega napada istega poslanca po g. Fragiacomu, izjavlja v imenu manjšine, da zadnja ne odobrava predsednikovega počenjanja temveč, v imenu narodnosti in načel slobodoumih protestira proti onej izjavi ter tirja, da se obramba Mandića proti Fragiacomu vzame v zapisnik. (Pri manjšini: Živio!)

Predsednik se opravičuje rekoč, da se je v svojej izjavi ravnal po predsedniku drž. zbora; da je on poslan voditi zbor ter da je on predsednik zbora (dr. Volarič: Absolutizem!). — Prelazi se na dnevni red. Na to izvolijo se člani deželnega odbora koji so našim čitateljem uže znani. Prof. Spinčić se zahvaljuje v hrvaškem jeziku rekoč, da bode to čast z veseljem sprejel, ako predpostavljena c. kr. šolska oblast nema nič proti temu.

Dr. Luis poroča o prošnji društva „Circolo dei cacciatori“, da se spremeni dež. zakon o zaščiti divjačine; gledé te prošnje preide se na dnevni red.

Zastopnik Conti predlaga naj bi se popobil zakon o lovu v kolikor ta škodi ribarstvu. Predlog se sprejme.

V imenu politično-gospodarskega odbora poroča dr. Cleva o prošnji kraških občin, pripojenih občini Dolina, da se od zadnje odcepijo ter da se ustanovi nova občina s sedežem v Klancu. Poročevalec predlaga, da se občinam ugodí z ozirom na njih oddaljenost od Doline in z ozirom na to, da se bode nova občina dobro in koristno in sama upravljala.

Poslanec Spinčić ni proti predlogu a želi, da za zakonsko osnovo ni še vse preskrbeno in spravljeno na čisto. Zastopnik Costantini priporoča, da se predlog sprejme.

Dr. Laginja se strinja z predlogom posl. Spinčića pripomneč, da ni umestno občine preveč kosati kajti iz kosanja nastajajo nova bremena. Naj se zadeva natančneje prouči, ko bodo imeli natančnejša poročila, tedaj bodo glasovali za odcepljenje ako mu bode razloga.

Predsednik obzaluje, da se je dr. Laginja poslužil v svojem govoru jezika, kojega večina ne razumi.

Slednjič se predlog vendar sprejme. Osnova zakona v prvem članku odreduje, da se sedanja občina Dolina razdeli v dve občini namreč: jedna v Dolini z Prebenedom, Sočrbom, Borštom, Riemanjem, Oapom, Mačkoljami, Gabrovicam; druga Očišla — selo v Klancu — Črnotić, Gročan, Draga in Presnica.

Podpredsednik dr. Dukić govori prej hrvaški na to italijanski proti odcepljenju občin Draguč, Grimalda, Račić, Hum in Tibole od mestne občine Buzet s sedežem nove mestne občine, katero se misli ustanoviti v Draguču. Njemu se pridruži zastopnik Flego ki govori samo hrvaški ter razloži različne razne tehtne uzroke predlaga. uvažujoč, da poslanci neso izbrani od ljudstva, da istemu škodijo ampak, da mu koristijo ter da bode visoki zbor to, kar danes zgradi, prisiljen jutre podreti, da se predlog dr. Dukića sprejme.

Predsednik zopet izraža svoje sočuzljene, da govornik ni izustil svojega govora italijanski osobito pa radi tega, ker Flego govori dobro italijanski ter s svojim nerazumljivim jezikom lahko škoduje svojemu predlogu.

Na to vstane poslanec Spinčić rekoč, da hoče ponavljati italijanski kar je predlagal predgovornik, a odmah mu pristrže besedo predsednik ter izjavi, da on ne dopušča, da se govori v zboru prevajajo. Spinčić pripomni, da ne nameruje prevajati ampak povedati samo svoje razloge ter spregovori poudarjajoč razne nerednosti in nasvetujoč: naj se izvoli posebna komisija, katera bi na licu mesta stvar vsestranki proučila in poročala o njej slavnemu zboru.

Predlog podpira manjšina. Poslanec dr. Laginja spregovori italijanski skoraj tako kakor je prej govoril hrvaški o razpravi glede deljenja občine Doline. Navaja stroške, ki si jih bodo naprtili novi občinarji s plačevanjem načelnika, tajnika itd. Naj bi se poklicali oni občinarji, koji se želé odcepiti ter naj bi se jim vse to povedalo in uvideli bodo kmalu, da jih bode nova uprava mnogo več stala nego sedanja.

Dobivši besedo poslanec dr. Volarič spregovori hrvaški ter poudarja, kako se nedavno sem postavljalo na dnevni red zbora novi zakoni, zdaj, da se razdeli

Listnica uredništva

G. J. K. v Trstu. Uredništvo ni nameravalo z ono vestjo nikogar smešiti niti žaliti...

Tržno poročilo.

Cene se razume, kakor se prodaje na debelo blago za gotov denar.

Table with multiple columns listing various goods like Kava Mokka, Rio biser, Santos fina, etc., with their respective prices.

Dunajska bors

Table listing exchange rates and prices for various commodities like Enotni drž. dolg, Zlata renta, etc.

ILUSTROVAN NARODNI KOLEDAR za leto 1890.

Uredil, izdal in založil Dragotin Hribar. Dobiva se v "Narodni Tiskarni" in v bukvarnah...

G. G. Piccoli-ju, lekarničarju v Ljubljani. Vinice na Dolenjskem, dne 12. jan. 1889. Biagoizvolite mi poslati dvanaest staklenic Vaše esence za želodec...

Občinski tajniki in druge osebe razumne, katere prihajajo mnogo v dotiko z občinstvom...

KWIZDIN c. kr. priv. fluid proti kostobolu voda za vmivanje konj. V krepčanju pred in v oživiljenju po velikih naporih...

Kwizdin Korneuburški živinski prašek. za konje, rogato živino in ovce; posebno uspešen je, ako se ga daje pravilno...

Prave kranjske KLOBASE in druge mesnine. dobiva se pri Josip-u Urbančič-u ulici Torrente št. 10.

SUKNO razpošilja proti gotovini ali po povzetju po prav nizkih cenah in samo dobre kakovosti: 3.10 m. dolg za 1. obleko f. 3.50...

Odlikovan z Londonsko, Pa-Hamburško svetinjo. S častno v Černovicah 1886, z diplomom Dunaja 1885-1887...

Pravilno, kakor kaže mnogoletna skušnjava, ako živina ne mara jesti, za zboljšanje mleka...

JAKOB KLEMENC Via S. Antonio. Ima v zalogi velik izbor raznovrstnega lepega volnenega blaga za žensko obleko...

Brnsko sukno za elegantno jesensko ali zimsko obleko. pristne ovčje volne. Iakor tudi sukno za površje suknje...

Bolezni želodca. in spodnjih telesnih delov. Sicer in vranica, slata žila, zaprtje, vodnica in kronična driska...

NAZNANILO. Tvorliška zaloga sukna, Kape iz pliša, Namizni prtji, Oxford najnovejši vzorec, Sifon, Prosniki barbant, Kanovas, Atlasov grafi, Modno blago za dame, !!Kup o priložnosti!! Zimski Niger-loden, Karirano modno blago, Jupon i tročrtno blago, Flanela Valeria, Kalmuk, Bariant za obleko, Kasimir dvojne širokosti, Atlas od volne dvojne širokosti...